GAZETA KRAKOWSKA

Nro 69

Z Krakowa dnia 27 Sierpnia 1823 Roku we Srodę.

Z Warszawy d. 18 Sierpnia.

Dochodzą tu z różnych okolic wiadomości o pokazuiącey się zarazie na bydło. W Obwodzie Siedleckim, Woiewództwie Podlaskiem, Gminie Krzeslin, wsi Brzozowie, okazała się choroba na bydło, w którey 19 sztuk padło. Użyto zaradczych środków dla zapobieżenia iey szerzeniu się. Takaż choroba okazała się i Woiewództwie Płockiem za Bugiem.

W Ekonomii Rządowey Kompin, Obwodzie Sochaczewskim, włościanie używaiąc w braku żywności zielska na pokarm, ulegli puchliźnie. Użyto atoli prędkich zaradczych środków w celu uzdrowienia ich i wspomożenia.

Do pospolitych klęsk, które nieprzestaią trapić ród ludzki, nieubłagana śmierć ciągle dodaie straty znakomitych ludzi. — Ta to smutna życia ludzkiego koley, spotkała w dniu 15 b. m. JW. Walentego Osławskiego Prezesa Trybunału Cywilnego Woiewództwa Sandomierskiego, Kawalera orderu S. Stanisława 2giey klassy. — Mąż ten znakomity pełen zasług, przeznaczeniu swego stopnia odpowiadaiący urzędnik, przykładny mąż, rzadki przyiaciel, równie w prywatnem iak publicznem życiu wzorowy, przeniosł się do wieczności wśród żalu wszystkich, którzy go poznać mieli sposobność. Umiał on wszędzie iednać sobie szacunek i poważanie mało może kto iest, coby w miarę sposobności uczynił tyle co on dobrego. — Zgon iego czuią żona, dzieci, przyiaciele, uczuie go zapewne i Woiewództwo Sandomierskie, bo stopień osierocony, nie łatwo wzorem poprzednika zastąpionym bydź może. — Takiego to obywatela strata możeż bydź komu obcą? Pokóy tobie szanowny Mężu. —— Głos powszechności prawie zawsze sprawiedliwy, iak za życia, tak i teraz odda cnotom twoim uwielbienie, a pamięć o tobie trwać będzie nieskończenie iako wzór sprawiedliwego życia.

Wdzięczny przyiaciel zmarłego bliski świadek poświęceń się tego Męża i niepospolitych duszy przymiotów, oddaiąc hołd cnotom iego, niesie mu tę ostatnią posługę, zachowuiąc w swem sercu dozgonną pamięć i żal nieukoiony.

K... G.....

Ze Lwowa d. 18 Sierpnia.

Przy przedsięwziętem na dniu 1 Ma-

ia r. b. w Samborze rozdawaniu nagród za przychow koni, otrzymały następujące osoby ustanowione premia z skarbu rządowego, iako to: 1) za przychów naypięknieyszych źrebców po stadnikach skarbowych: poddani Jerzy Schmid, Józef Fessete i Wandelin Holofer z Sambora, każdy po 20 Cz. Zl. w złocie, i 2) za naypięknieysze klaczki po stadnikach skarbowych: poddani Karol Łucio z Drohobycza, Jan Küssing, Piotr Thom z Medenicy, Maciey Materna z Łąki, Jan Müller i Jan Pfaff z Sambora, każdy po 6 Cz. Zl. w złocie nagrody.

Podczas rozdawania nagród w Sanoku d. 13 Maia r. b. za wypielegnowanie 3 naypięknieyszych źrebców i 6 klaczek po stadnikach skarbowych, tudzież za naypięknieysze 3 byki i 6 krów własnego chowu obdarzone były następujące osoby: za 3 źrebce: Mikołay Scheter osadnik z Engelsbrunn, Państwa kameralnego Dobromil, Fedko Michalczyk poddany z Dąbrowki ruski, Jan Suchowski Ekonom z Drozdowic, każdy po 20 Cz. Zl. w złocie. Za 6 klaczek: Bartłomiey Knott osadnik z Falkenbergu Państwa kamer. Dobromil. Jan Podgorski poddany z Jasien Państwa Ustrzyki, Woyciech Kiiowski poddany zbereluy Państ. kam. Dobromil, Wacław Kosak poddany z Berelny, Gregórz Gallik poddany z Czertesz Państwa Kostarowce, Michał Mielnik poddany z Załuża, każdy po 6 Cz. Zl. w złocie. Za 3 byki: Iwan Wenta poddany ze Stróż wielkich Iwan Jawaek poddany Sanoczka, każdy po 12 ZR. M. K. nakoniec za krów 6: Antoni Dzicka poddany z Posady Sanockiey, Wasyl Liliczka poddany z Olichowiec, Michał Soteys poddany z Tarnawy górney, Woytek Gacek poddany z Posady Sanockiey i Jwan Dyczko poddany ze Stróż małych, każdy po 8 ZR. M. K.

Dnia 30 Maia r. b. rozdawano w Złoczowie nagrody przeznaczone od Rządu ku podźwignieniu chowu bydła i koni, któremi następujące osoby obdarzone zostały 1) za naypięknieysze po stadnikach skarbowych źrzebce po 20 Cz. Złotych w złocie poddani: Franciszek Schmidt osadnik w Podhayczykach, Adam Gaishamer osadnik w Mirowie, Michał Sławicz leśniczy w Pluchowie; 2) za takież naypięknieysze klacze po 6 Cz. Zl. w złocie poddani: Mikołay Rupenthal, Daniel Fikus i Jakób Greff osadnicy w Podhayczykach, tudzież Iwan Menna, poddany z Lachodowa, Jakób Bogusławski poddany z Karowic, Panko Czerny poddany z Pluchowa; 3) za naypięknieyszą iałówkę własnego chowu 8 ZR. M. K. poddany Woyciech Fornal z Lachodowa.

C. K. Rząd kraiowy wyznaczył następuiącym poddanym po 27 ZR. w M. K. nagrody, że każdy z nich więcey iak po 200 drzew owocowych posadził; Jakóbowi Misiewiczowi, Matwijowi Misiewiczowi, Fedorowi Misiewiczowi, Szczepanowi Boguckiemu, Szczepanowi Misiewiczowi, Iwanowi Ilków, Andrzeiowi Mienik, Antoniemu Petrow, Mykicie Bednaruk, Iwanowi Woytiuk, Iwanowi Huculak, Antoniemu Wierzbickiemu, Olexinie Bednaruszce, Łukaszowi Konon, Fedkowi Jaremu z Kasperowiec, Józefowi Blacharskiemu, Antoniemu Ganczaryk, Iwanowi Fundiuk z Holihard; nakoniec Jakóbowi Attamaniuk, Fedorowi Jaciuk, Michałowi Wołoszyn,

Petrowi Zolibie, Jakóbowi Jaciuk, Grzegorzowi Stefaniuk, Andrzeiowi Wołoszyn, Eliaszowi Danieczuk i Michałowi Burak z Michałkowa.

Z Madrytu d. 3 Sierpnia.

Podług doniesień z Kadyxu pod d. 29 Lipca Rodzina Królewska ciągle cieszy się dobrem zdrowiem. D. 28 dwie działowe szalupy weszły z portu Santa Maria do zatoki, i pracowano ieszcze nad uzbroieniem 7 innych.

Jenerał kapitan prowincyi Grenady Senen de Contreras, donosi urzędownie iż woyska Francuzkie, pod rozkazami Marszałka polnego Barona d' Ordogno d. 27 Lipca o godzinie 3 z południa miasto Grenadą osadziły po ustąpieniu ztamtąd woysk konstytucyynych pod Zajasem które nie wynosiły iak 1600 piechoty i 300 konnicy. Stósownie do życzenia Francuzów objął P. Contreras urzędowanie jenerała kapitana i starać się będ ie odpowiedzieć zamiarem Rejencyi. Utworzoną zaraz została junta, która starać się będzie o żywność dla woyska oswobodzenia, które zresztą wszystko gotowizną płaci. Naczelnik, officerowie i żołnierze prowincyionalnego pułku Guadix, których Zajas w Grenadzie zostawił, oświadczyli się iednozgodnie za Królem. Toż samo uczynił Inżenier mieyscowy del Bario. Vicekról Grenady, który w r. 1820 oddalony został, objął zaraz swóy urząd. Utworzone zostały dwa zakłady, dla zbierania zbiegow i jeńców z korpusów Zajasa i Ballasterosa. Ostatni zbity na głowę został na rowninie Monteikar.

W nocy d. 30 Lipca zrobiła się tu trwoga: mowiono, iż konstytucyioniści nadciągaią. Natychmiast celnieysze części miasta zostały piechotą i artyleryią osadzone, kirysserowie gwardyi wyszli bramą Segovia i czynili rozpoznania o półtory godziny drogi od miasta, ale nikogo nie spostrzegli. Nie zbywało nawet na wieściach z powodu tego zdarzenia. Podług iednych nadeyść miało 600 konstytucyionistów dla poddania się, podług drugich konstytucyioniści znieśli straż Francuzką z 20 ludzi złożoną, a podług trzecich Marszałek naczelnie dowodzący kazał tylko na trwogę uderzyć, dla doświadczenia akuratności woysk swoich, z których zapewne był kontent.

Od granic Hiszpańskich d. 7 Sierpnia.

Naczelnik kupy zbroynych konstytucyionistów Montilla zabity został podług naynowszych wyiaśnień przez iednego z swoich towarzyszów, którego prosił, aby nad nim czuwał podczas spoczynku po 8miodniowych trudach. Po usłyszeniu wystrzału pośpieszył officer Francuzki na mieysce; lecz zabóyca wsiadł na konia Montilla i uiechał. Zabrano iednak zostawione przez niego papiery, a zwłoki Montilla zostały z zwyklemi kościelnemi obrzędami pogrzebane.

Antoni Eroles, dowódca konstytucyynych Goralów, poymany miał zostać w ostatniey potyczce pod Igualada. Oyciec Romagosy, który od nieiakiego czasu si dział w Tarragonie uwięziony, powrócił do syna swoiego.

Sto piędziesiąt sześć dział idzie przeciw Pampelonie, którą obledz ma 10,000 woyska. — Do St. Sebastian żołnierz rzucili podczas nocy za pierwszą warownią kilkanaście exemplarzy kapitulacyi Ferrolu

Mina znayduie się w Barcelonie i jak piszą nie wychodzi z domu, ponieważ zawsze ieszcze kuleie.

Baron Eroles poiechał do Madrytu.

W nocy d. 3go b. m. pokazało się przed bramami Madryckiemi San Fernando i San Vincento 300 konstytucyonistów; ale wnet się oddalili.

Ciudad-Rodrigo ma chcieć kapitulować.

Z Paryża d. 10 Sierpnia.

Telegraficzne doniesienie Xcia Angouleme do Prezesa rady Ministrów, z główney iego kwatery Karolina pod d. 6 b. m. wysłane, a tu dnia wczorayszego w wieczor nadeszłe zawiera: „Ballasteros poddał się i Rejencyią uznał.„

W Nant stawiaią teraz ukończony zupełnie posąg Ludwika XVI.

Korweta Taru, kapitana Silhouette odpłynęła z Roszfort, dla wspierania zamykaiącego Korunę korpusu.

Jeneralny konsulat i poselstwo Portugalskie, które Stany połączyły, zostały znowu rozłączone. Pierwszy urząd otrzymał w Paryżu Kawaler Daupias.

P. Casa Flores, który przez Hiszpańską Rejencyią mianowany został Posłem w Wiedniu, przeiechał d. 4 b. m. w podroży na mieysce swoiego przeznaczenia przez Bordeaux.

Xże Glucestru, który pod nazwiskiem Hr. Cannaught przez Francyią podróżuie, zatrzymany został przez napotkanych żandarmów na gościńcu w departamencie Maienny, którym paszportu nie mógł okazać, a na oświadczeniu nieprzestali, sądząc, iż nazwisko obcego Xcia przybrać mogła iaka niebezpieczna osoba. Xże musiał zatem dozwolić im się do naybliższey stacyi zaprowadzić, gdzie pomimo niedostaiącego paszportu władza mieyscowa przekonała się z innych dowodów o godności wysokiego podróżuiącego.

— D. 11. —

Doniesienie Majora-Jenerała do Ministra wóienuego z Manzanares pod d. 3 Sierpnia, zawiera w treści:

Jenerał porucznik Hr. Molitor, dowodca 2go korpusu doniosł J. Królewicowskiey Mci Xciu Angouleme przez wysłanego w d. 1 Sierpnia z Grenady gońca o dalszych działaniach swoich i o opanowaniu miasta Lorka. Jenerał Vincent, który z iedną brygadą piechoty i iedną jazdy w Murcyi zostawiony został, odebrawszy wiadomość, iż nieprzyiacielska kolómna z 1500 ludzi złożona d. 18 Lipca wyszła z Kartageny, dla nabrania żywności i innych potrzeb, poszedł przeciw niey i pod wsią Roda natrafił na iey tylną straż z 3 officerów i 100 ludzi złożoną, ktorą kazał w niewolą zabrać. — D. 24 przybywszy Jenerał Molitor do Guadix dowiedział się, że nieprzyiaciel zaiął nakoniec stanowisko, w którem go może doczekać. Jenerał Zajas, dowodzący oddzielnym korpusem, znaydował się w Grenadzie; Ballasteros i Balanzar postądili z większą częścią i wyborem iak naypotaiemniey z okolic Grenady i Jaen na idącą po prawey stronie Guadix do Grenady drogę, w nadziei zapewne, że 2gi korpus nie wiedząc o tem poruszeniu, przez nierozsądny postęp przeciw ostatniemu mieyscu da się uludzić. Lecz Jenerał Molitor poczynił zaraz swoie rozporządzenia do nazaiutrznego attaku. D. 25 udał się z całą dywizyią Loverdo z Guadix do Mo-

teda, rozkazał dywizyi 6tey pod Jenerałem Pelleport z Gór do Guelago postąpić, a idącemu z Baza Jenerałowi Damon udać się do Dalmias. Nieprzyiaciel polegaiąc na swey jazdzie, wysłał z niey 1200 ludzi przez Guadalhuertuna naprzód; my nie mogliśmy w tym punkcie tylko 400 ludzi przeciw niemu postanowić, które odbyły iuż 12 godzin drogi. Jenerał Bonnemain dowodzący tą przednia strażą, nie zaniedbał iednak zaraz na nieprzyiaciela uderzyć. Stoiące przed i w mieście szwadrony Hiszpańskie zostały odparte i przypuszczono 3 formalne attaki na 1000 koni, które po uporczywey obronie zostały porażone i w nieład wprowadzone, i dwie godziny drogi za Gundalhuertuna przez 10 i 19ty pułk i spieszącą na pomoc kompaniią woltyżerów od 4go pułku piechoty ścigane. Nigdy okrzyk: niech zyie Krol! niebył skutecznieyszy. Nieprzyiaciel zasłał poboiowisko swemi zabitemi, ranionemi i bronią; zabraliśmy ieden sztandar i 200 jeńców, pomiędzy któremi 3 podpułkowników i 8 officerów. Z naszey strony poległo 2 żołnierzy, a 2 officerów i 8 żołnierzy było ranionych. Pod Jenerałem Bonnemain ubity koń został. — Po tem zwycięztwie Ballasteros, który miał ieszcze około 12,000 ludzi, cofnął się po wielu tu i owdzie przechodach do Huelma. Jenerał Molitor szedł za wszystkiemi iego poruszeniami, i gdy dowiedział się, iż w górach Campillo i Aronas zaiął warowne stanowisko, postanowił d. 27 uderzyć na niego; ale gdy potrzebną zywność mieć tylko mogliśmy z osadzoney przez Zajasa Grenady, wysłał tam przeto Jenerała Ordonneau z 5 bataliionami piechoty i 1 pułkiem jazdy. Za zbliżeniem się Jenerała Ordonneau cofnął się Zajas, zostawiwszy tylko ieden bataliion, dla utrzymania porządku póki woyska nasze nie przybędą, co gdy nastąpiło, przeszedł ten bataliion do nas przy okrzyku: niech żyie Król! Mieszkańcy Grenady przychylni sprawie Roialistów, okazali przy wchodzie woysk naszych do miasta naywiększą radość. Roztawienie oddziałów na związkowey linii i drodze do Grenady zmnieyszyło siłę Molitora do 14 bataliionów. Nieprzyiaciel mał przeszło dwa razy większą i do tego pomiędzy iego woyskami znaydowało się wiele dawnych żołnierzy; lecz Molitor ufaiąc w waleczność swoich zgromadził ich d. 28 rano pod Montelegicar ułożywszy dniem pierwey swóy plan attaku; rozkazał dywizyi Loverdo iść w prawą, dla opanowania wzgórzów nad Campillo, sam stanął na czele 6tey dywizyi pod rozkazami Jenerała Pelleport, za którą w niejakiey odległości postępował Jenerał Damon, udał się w lewą stronę, dla uderzenia na nieprzyiaciela z tyłu. Po godzinnym pochodzie natrafił na nieprzyiacielską czatę z 150 jazdy, która z góry do iego kolómny na dolinie strzelała. Kapitan Laferna od 20go pułku strzelców, dowodzący zasłoną Jenerała, uderzył zaraz na nieprzyiaciela i rozbił go. Jeden podpułkownik, 3 officerów i 10 żołnierzy pozostało na placu boiu pikami przeszytych; 15 zabraliśmy w niewolą, a 30 wraz z officerem sami się poddali. Pochod kolómn tak był zgodny, iż wszystkie o iednym czasie przybyły i na nieprzyiaciela uderzyły. Ballasterosa piechota zasłaniała wzgórza, a odwód iego postąpił zaraz

naprzód, dla okrążenia Jenerała Loverdo; lecz on przedsięwziął z swey strony stósowne środki. Bataliion woltyżerów 1go i 11go liniiowego pułku w ściśnionych kolómnach, wspieranych przez Jenerała Corsin, uderzył na lewe skrzydło nieprzyiacielskie, poraził go w kilka chwil i opanował stanowisko pod Las Abuniles; w tymże czasie Jenerał Bonnemain uderzył z 4tym i 8mym pułkiem pomyślnie na wzgorza nad Campillo. Na lewym boku gdzie znaydował się Molitor, usiłował nieprzyiaciel odwrocić pochód przeciw Campillo, ale Jenerał St. Chaman na czele 4go i 20go strzelców pułku uczynił kilka świetnych attaków i rąbał pałaszem co mu się opierało; woyska nasze weszły przy odgłosie wszystkich dzwonów i radosnych okrzykach mieszkańców do Campilio. Ostatni nieuważali nawet na ogień nieprzyiacielski i pokazywali woyskom naszem ścieszki, przez które mogł bydź dognany i oderznięty. — Jenerał Pelleport poczynił przedziwne rozporządzenia i wspierany był przez Jenerała Buchet 24 i 39 liniiowym pułkiem. Wyparty z Campillo nieprzyiaciel uciekał w nieładzie w kierunku do Cambil, lecz przez ogień dywizyi Loverdo zmuszony został rzucić się w lewą, gdzie Jenerał Pelleport, zaiąwszy ukryte stanowisko w El-Castillo, i będąc od brygady Faverot i dywizyi Damon wspierany, zadał mu na nowo wielką klęskę. Ogień na wszystkich punktach był nader żywy, zwłaszcza z strony woysk rewolucyynych, które miały korzyść znaydowania się na spadzistych wzgórzach. Zołnierze nasi mogli tylko słabem nań odstrzelaniem odpowiadać, ponieważ musieli wdrapywać się na skały, ale dostawszy się tam odpłacili się w dwóynasób, i nigdzie niemogł się nieprzyiaciel ich żwawości oprzeć. Od strony dywizyi Loverdo, która miała naywiększą liczbę do pokonania, usiłował przełamany nieprzyiaciel kilkokrotnie znowu się uszykować, ale bataliiony nasze nieustraszenie natarły z bagnetem, zniszczyły, większą część lekkich pułków Arragonii i Walencyi, i zabrały im dwie chorągwie, i zwolna został nieprzyiaciel z'wszystkich stanowisk wyparty. Bitwa trwała aż do nocy i ta wstrzymała dalsze ściganie; nieprzyiaciel winien tylko górom, które jazdzie naszey działać nie dozwoliły, iż zupełnie zniszczony nie został; cofnął się w nieładzie do Cambil i ztamtąd daley, zostawiwszy skały okryte 4 do 500 swoiemi zabitemi i ranionemi i utraciwszy 300 jeńcow, pomiędzy któremi 30 wyższych i niższych officerów. Z naszey strony poległo 14 ludzi pomiędzy któremi 2 officerów, a 40 było ranionych. Swietne wypadki d. 28 Lipca tak dalece ostudziły nieprzyiacielskie szeregi, iż następney nocy 1500 ludzi do nas przeszło. Zajas oderznięty jest od Ballasterosa; ostatni rzucił się w góry, i Quesada, Pazo-Alcon i Cazorla osadził. Przed nim znayduie się Jenerał Foissac-Latour, który z całą swoią siłą udał się do Baeza i Villa-Carito; ieżeliby zaś Ballasteros pokusił się wrócić do prowincyi Murcyi, tedy Jenerał Loverdo z dywizyią swoią uważać będzie z Guadix iego poruszenia. Przed d. 28 posłał Ballasteros z swey strony propozycyie, ale te przyiętemi bydź nie mogły.„

Santona iest tak ściśło opasana, osad a nie odważa się czynić wycie-

czek. Zamknięcie tey twierdzy zamienione bydź może na oblężenie skoro tego potzeba wypadnie.

Konstytucyyne pisma głoszą, iż Barcelona iest tak dalece przez Anglików w zboże, warzywa i pszenicę opatrzoną, iż nawet na nie pokupu niema.

Marszałek Moncey donosi pod d. 2 b. m. o wycieczce osady Barcellońskiey d. 30 Lipca o godzinie 4 z rana przeciw opassuiącemu korpusowi w 500 piechoty z 6 działowemi i 80 jazdy. Lubo attak nieprzyiaciela trwał kilka godzin i wspierany był 6 działowemi zalupami, nic iednak nie wskurał. Porucznik artyleryi Carnot nietylko wstrzymywał go przez dwie godziny, ale nadto do twierdzy odparł, chociaż z warowni Pio strzelano kartaczami do naszego woyska. Z strony Hiszpanów poległo przy tey wycieczce 12 do 1500 ludzi i około 100 było ranionych, gdy my nie mieliśmy iak 4 zabitych i 12 ranionych ludzi. Od lądu iest teraz to miasto ściśło zamknięte. Mina znayduie się w niem ieszcze chory. Oba konstytucyyni Jenerałowie Milans i Lobera udali się do Tarragony, ale uchodzi od nich coraz więcey ludzi.

Wieści o pokoiowych układach z Hiszpaniią nietylko się utrzymuią, ale nawet powiększaią. Bydź może, iż obie strony okażą umiarkowąnie, a mądrość i ludzkość uskutecznią to, do czego pomyślność oręża i nagłość okoliczności otworzyły drogę.

Z Londynu d. 9 Sierpnia.

(Przez Hollandyią.)

Opozycyyne nasze pisma nie uważaią stanu Koruny wcale za zwątpiony, skoro mieszkańcy postanowili bronić się do ostateczności i w przypadku nie utrzymania się w nowem mieście cofnąć się do starego. Po potyczce d. 15 Lipca nieprzedsięwzięli Francuzi nic ważnego oprócz usypania 1ocio działowey bateryi przeciw nowemu miastu. Dnia 23 Lipca Jenerał Bourck wezwał na piśmie Jenerała Quiroga, aby miasto oddał woyskom Xcia Augouleme które trzymać go poty tylko osadzonem będą, poki Krol Ferdynand nie odzyska swey wolności. Przyrzekł także, iż woyska Hiszpańskie zostawione będą przy swoich stopniach i żołdzie, a milicyia ochotników powrocić będzie mogła bez żadney przeszkody do swych domów. Jenerał Quiroga dał odmowną odpowiedź i wydał d. 24 odezwę, w którey pochwalił swe woyska za okazane męstwo w d. 15 i zachęcał go do wytrwałości karności i zaufania. Pod teraźnieyszym Gubernatorem Novella, dowodzi 4 Jenerałów brygady Feliu, Jauregui, Campillo, a czwartego nazwisko nie wiadodome. Pułkownicy Ponte i Barco dowodzą artyleryią, a Pułkownik Aldao inżynierami. Osada składa się, wraz z ochotnikami i korpusem weteranów, z około 4000 ludzi, pomiędzy któremi 400 artylerzystów. W żywność iest miasto dostatecznie opatrzone.

Zapewniaią, iż Jenerał Robert Wilson posłał do Jenerała Morilla Pułkownika Robinson, dla kończenia dawniey rozpoczętych układów. Wilson pozostanie poty w Galicyi, poki tam iego obecność iest użyteczną, a potem uda się do Kadyxu.

Jenerał Quiroga miał tu przybydź i kilka godzin zabawić, a potem przez Falmut do Gibraltaru odpłynął. Małżonka iego płynąc z Koruny na okręcie Minerwa do Anglii, została w drodze przez okręt Francuzki zatrzymaną i do Orientu za-

prowadzoną. Nie dozwolono iey kończyć swey podroży do Londynu i osadzono ią w domowem więzieniu w domu Prefekta. Zaliła się o to u Rządu Francuzkiego, ale dotąd żadney nie odebrała odpowiedzi. D. 5 b. m. pisała tu z Orientu i załączyła listy do pozostałego w Hiszpanii małżonka swego. Okręt Minerwa wiozł także listy od Jenerała Roberta Wilson, ale te w Oriencie zatrzymano.

Na okręcie parowym Król Jerzy, który przywiózł tu Hiszpańskich Jenerałów Quiroga, Romay, i t. d. przybył także Portugalski Jenerał Pamplona Moniz.

Gazeta Goniec donosi z Portsmutu iż na pocztowym statku Jerzy IV który chce ztamtąd prosto do Kadyxu płynąć, zamyśla wielu podrożnych, pomiędzy któremi kilku officerów Francuzkich, udać się tamże.

P. Belzon został z rozkazu Cesarza Morokańskiego w swey podroży do Tombuktu, do którey przez 5 miesięcy przygotowania czynił, wstrzymany.

Z Mexyku piszą, iż przybyło tam dwóch komisarzów od konstytucyynego Rządu Hiszpańskiego, którzy, iak słychać, uznać maią niepodległość nowey Hiszpanii i zawrzeć z nią przymierze.

Z Odessy d. 22 Lipca.

Podług donieśień z Stambulu do 11 b. m. pismo Hr. Nesselrode nadeszło tam przez Wiedeń ieszcze d. 4 Lipca, lecz Porta dotąd na nie nieodpowiedziała. Tym czasem handel doznaie tu codziennie nowych przykrości. D. 7 b. m. skład towarów Anglika Barbond został zamknięty, a znalezione pieniądze posłano do mennicy. Porta za wdaniem się Lorda Strangfort chce szkodę wynagrodzić, ale innego zadosyć uczynienia odmawia. Dotąd utrzymana była w tey stolicy spokoyność, ale lękaią się zaburzeń, skoro Jbrachim Basza, który przeznaczony iest do Smirny, odciągnie.

Z Smirny d. 6 Lipca.

Zostaiemy tu w wielkiey obawie tak z strony Greków, iako i Turków. Jbrahim Basza znayduie się iuż w Pergamo, a roie Azyiatyków ciągną do miasta naszego. Tuteysza część miasta Franków iest zamknięta, i na wszystkich twarzach maluie się strach śmiertelny.

Z Perpignanu d. 31 Lipca.

Junta Gerony i Figueras zaleciła mieszkańcom tego powiatu, aby wszyscy nauczyciele szkół, którzy uczą szkodliwych młodzieży zasad oddalonemi byli, a mieysca ich zaięli mężowie, którzyby usposzali obyczaie i przykładali się do dobra narodu. Władze donieść maią juncie w 3 dni o dopełnieniu tego rozkazu.

Marszałek Moncey oddalił z Mataro wszystkie administracyyne Władze i zdaiesię tam chcieć założyć ostatecznie główną swoią kwaterę. To dało powód do mylnego sądzenia, iakoby zamyślał się cofnąć, gdy on tymczasem uczynił to tylko dla lepszego kierowania woyskami, które przeciw Jgualada i Cervera posłał.

Z Bruxelli d. 10 Sierpnia.

Królewic Fryderyk odiechał ztąd do Hollandyi.

Kommissyia trudniąca się ułożeniem kodexu cywilnego, ukończyła iuż drugą część, która podana będzie następnym Stanom Jeneralnem pod rozwagę.

Na cześć Francuzkiego deputowanego Manuela wybity tu został medal.

DODATEK
DO N[ro] 69.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z Krakowa Dnia 27 Sierpnia 1823 Roku we Srodę.

Z Włoch d. 1 Sierpnia.

Z Liworna piszą pod d. 26 Lipca: Lord Bir n przybył tu d. 22 b. m. na Angielskim okręcie Herkules, a nazaiutrz do Zante odpłynął. Udaie on się prosto do Greków w Pelopenesie, którym wiezie potrzeby woienne i 70,000 twardych piastrów. — Eskadra Amerykańska popłynęła ztąd do Gibraltaru. — Związki nasze z Korsyką doznaią wielkich przeszkod z powodu licznych korsarzów Hiszpańskich w wodach naszych.

W braku autentycznych doniesień, zebrawszy prywatne z wód Jońskich o ostatnich zdarzeniach, okazuie się: że Kapitan Basza znayduie się osobiście na flocie Tureckiey, która przybyła przed odnogą Patraską, ale do niey nie weszła, tylko na przewozowych statkach pod zasłoną dwoch korwet żywność i ammunicyią do Patras posłała. Kapitan Basza znaydować się miał 24 godzin w Patras, dla rozmowienia się z tameyszym dowódcą. Stoiąca w tey okolicy zapewne nieliczna Grecka flotta, oddaliła się i stoi niedaleko od Tureckiey, w celu iak słychać, do podeyścia iey palnemi swoiemi statkami. Lecz Kapitan Basza miał z swey strony przedsięwziąść naywiększe ostrożności środki do zniszczenia każdego zamachu; unikać także ma wszelkiey potyczki, i za pierwszym pomyślnym wiatrem wrocić chce na Archipelag, ponieważ dopełnił naypierwszego swoiego celu przez opatrzenie Patras i zamków w Morei w żywność ammunicyią.

Z Sztokolmu d. 6 Sierpnia.

Zyczenie zmnieyszenia istnieiącego woyska ponowione zostało na teraźnieyszym Seymie. W izbie szlachty wniosł P. Lagerhielm o zmnieyszenie lądowego woyska z 20,408 głów do 14,408, a pomnożenie na to mieysce podbrzeżney flotty. W izbie mieyskiey P. Linström dowodził, iż należy zmnieyszyć wydatek na woysko, ponieważ zaymuie przeszło połowę dochodu kraiowego, dobre zaś mienie kraiu iest naylepszą obroną przeciw obcemu napadowi; człowiek broni z wrodzonego czucia swey własności, ale kto nic nema, niema ani odwagi, ani powodu, ani siły do obrony. W drugich dwóch izbach podobnez wzglę-

dem tego przedmiotu zachodziły zdania.

W ostatnim kwartale przeszło przez Sund 431 Szwedzkich, a 466 Duńskich okrętów.

Podług ostatnich doniesień z Stambułu żegluga Szwedzka po morzu czarnem była zatamowana.

Z Oldenburga d. 11 Sierpnia.

Na mocy cessyi N. Cesarza Wszech Rossyi pod d. 18 Kwietnia 1818 objął JO. Xże Oldenburgski Piotr Fryderyk Ludwik przyłączone do tego Xięztwa państwo Jewer pod d. 8 b. m. z wszystkiemi prawami, iakie N. Cesarzowi służyły.

Z Frankfortu d. 12 Sierpnia.

Feldmarszałek porucznik, Hr. Walmoden, i Adjutant N. Cesarza Rossyi, Jeneral Hr. Osterman - Tolstoy przybyli tu onegday.

Piwniczni dobr JO. Xcia Metternicha Johannisberg oznaymili w gazetach tuteyszych, iż od posiadania Johannisberg przez JO. Xcia nie było nigdy wino sprzedawane, teraz atoli dostać go można w butelkach opieczętowanych herbem Xcia w Akwisgranie u PP. Helle i kompanii, a w Berlinie Braci Veit. Cena butelki gabinetowego wina 1813 roku iest od 3 do 5½ Zr. a r. 1819 po 5 Zr. 24 kr.

Z Hanoweru d. 15 Sierpnia.

Wczoray w zamku Herrnhausen odbyła się stosownie do przepisow kapituła orderu Guelfa, na którey w zastępstwie N. Króla prezydował posiadaiący wielki krzyż tego orderu Minister Stanu i gabinetowy Bremer.

Kommissyia trudniąca się rozpoznaniem praw lennych przedłużyła po ostatni raz termin do 3 miesięcy, dla stawaiących z dowodami.

Z Minchen d. 6 Sierpnia.

N. Król wyniosł dotychczasowego pierwszego Bibliotekarza nadworney i środkowey biblioteki, Scheerer, na wielkiego bibliotekarza i dyrektora, pierwszego Dozorcę Schrettinger na podbibliotekarza, a P. Docent na dozorcę.

Na odbywać się maiących ćwiczeniach od 1go do 15 Września w obozie pod Jngoldstat, znaydować się będzie 6 połków piechoty, 2 batalliony strzelców, 3 pułki cięzkiey i 3 lekkiey jazdy, i 4 batteryie artyleryi. Oba pułki gwardyi i 16ty pułk piechoty stać będą w Jngolstadt, a reszta pułków w obozie. Główna kwatera będzie w Jngolstadt, a naczelne dowodztwo mieć będzie Marszałek Xże Wrede. N. N. Królestwo z Królewicami mieszkać będą podczas tych cwiczeń w Neuburgu.

Od brzegów Menu d. 12 Sierpnia.

W Pruskich okolicach nad Renem iest tak obfity urodzay tego lata, iak oddawna nie pamiętaią, i z tey przyczyny cena zboża bardzo spada. Podobnież obfity zbior znaczy się wina, chociaż w niektórych mieyscach opadaią iagody.

Gazeta rządowa i stanu Badeńska pod d. 7 Sierpnia zawiera rozporządzenie Ministra Skarbowego pod d. 5 b. m. że ustanowiona w r. z. taryffa dla handlu z krajami Niemieckiemi, po 4 tygodniach rozciągać się także ma do handlu z kantonami Szwaycarskiemi Zurich, Bazylei, Genewy, Neuchatel, Gryzonii,

Szwic, Unterwalden, Tessin i Walizei.

Stósownie do rozporządzenia W. Xcia Hesko Darmstadtskiego pod d. 17 Lipca, wyznawcy religii Moyżesza obowiązanemi są na przyszłość posłać dzieci swoie do szkół publicznych, w których oprócz religii będą się uczyć wszystkich innych nauk. Wolno nawet gminom Moyżeszowego wyznania zakładać własne szkoły, ale nauki w nich dawane bydź muszą w kraiowym języku. Nauka języka hebrayskiego zostawiona iest wyższym szkołom.

Podług ogłoszonego niedawno drukiem pocztu woyska, składa się teraz woysko Pruskie z 246 batalionów piechoty, 256 szwadronów jazdy, 135 kompaniy artyleryi i korpusu inżynierów z 18 kompaniy. Od r. 1806 pomnożyło się woysko 13 batalionami piechoty, 3 szwadronami jazdy, 168 kompaniiami artyleryi i 12 kompaniiami inżynierów.

Podano Seymowi Szwaycarskiemu wniosek, aby konstytucyie wszystkich Kantonów były iednostayne, aby władzę związku przywrocono z takiemi prawami, iakie miała za Napoleona, aby wszystkie publiczne szkoły podlegały centralney Kommissyi, któraby potwierdzała Professorów i czuwała nad ich naukami pod względem politycznym i religiynym, i aby do Kommissyi tey należała cenzura nietylko druku w kraiu, lecz oraz sprzedaży pism i xiążek drukowanych za granicą.

Dnia 25 i 26 Sierpnia 1823 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	14	—	13	—	12	15	11	15
— *Zyta*	7	15	7	—	6	15	6	—
— *Jeczmienia*	6	15	6	—	5	—	—	—
— *Owsa*	4	15	4	—	—	—	—	—
— *Jagieł*	23	—	22	—	—	—	—	—
— *Grochu*	10	—	9	—	—	—	—	—
— *Rzepaku*	14	—	13	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 15 Sierpnia.

Łaszt 3 Korcy wynoszący.

Psenicy	do Złp.	520	do	680
Żyta	— —	380	—	420.
Jęczmienia	— —	300	—	340.
Owsa	— —	180	—	200.
Grochu	— —	—	—	—

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 25 Sierpnia.

Czer: Zł: Holl: monętą Courant	Złp. 20	gr.	10
— detto Cesarski	— 20	—	—
Fryd. Pruskie	— 35	—	—
Louidr	— 37	—	—
złoto frankówki	— 33	—	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 .	— 226	—	—
Złoty ryński Szainami . .	— 1	—	22

LOTERYIA KRAIOWA.

W 48 Ciągnieniu dnia 27 Sierpnia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

23. 42. 61. 71. 28.

Przyszłe 49te Ciągnienie d. 3 Września r. b. przypada.

DONIESIENIA.

Dnia 29go b. m. i r. o godzinie 9 ranney na Przedmieściu Wesoła przy Krakowie pod L. 193 odbędzie się Licytacyia publiczna wydzierżawienia dochodów Jurydyki Józefa Smieszkiewicza własney, a to na lat 3. — Tegoż samego dnia i w tymże samym mieyscu i czasie odbędzie się licytacyia dochodów domu pod L. 362 na rok ieden od 1go Października zaczynaiący się. —

Dnia 9go b. m. i r. o godzinie 11 ranney w Kaźmierzu przy Krakowie pod L. 97 odbędzie się licytacyia ruchomości: Komod, Stołków, Zegarow, lichtarzy i t. p. sprzętow. — W Krakowie d. 25 Sierpnia 1823 r.

Jarzyński, Kómornik Sądowy.

Dworek w Gminie IX. W. M. K. przy Ulicy Zwierzenieckiey pod N. 271 sytuowany iest z wolney ręki do sprzedania murowany Massyw składaiący się z *9miu* Pokoiów do zamieszkania dogodnych, z Sklepem zabeśpieczaiącym od wypadkow z kuchnią i spiżarnią, z piwnicami, z Browarem, i kotłem, Stayniami trzema, Wozownią, z Ogrodem Fruktowym, w którym znayduie się kręgielnia i Altana, z wyprowadzonym kanałem aż do Wisły, z przyłączonym Gruntu częścią ornego, częścią Łąki morgów trzy i prętow 80 miary Wiedeńskiey Urzędownie sporządzoney, zatym maiący chęć nabycia takowego Dworku; uda się do Właściciela pod tymże samym Nrem zamieszkałego.

Przez Urząd Ekonomiczny Klucza Myślenickiego, JO. Xiężney de Sabaudo - Carignan własnego, w Cyrkule Wadowskim w Krolestwie Gallicyi leżącego, ninieyszym do publiczney podaie się wiadomości: iż użytek z 67 sztuk Krów doynych na 3 Folwarkach Państwa tego znayduiących się i których liczba aż do 102 sztuk pomnożona będzie. dnia 9go Września r. b. przed południem o godzinie 9 w Kancellaryi Dominikalney tuteyszey od 1go Listopada r. b. aż do ostatniego Października 1824 w drodze Licytacyi, zarendowany zostanie, przytem nadmienia się, iż Arendarz oraz iako Szaffarz do dozoru przy Folwarku będzie obowiązany, za co ordynarya 12 korcy Zboża, 14 Siąg drzewa. o. az 50 fl. ryńskich, w W. i kawałek gruntu temuż wyznacza się. — Każdy chęć arendowania maiący przed Licytacyią zaświadczenie moralności i 20 ZR. w monecie kruszczowey iako Vadium, po zawarciu Kontraktu zaś za każdą Krowę przedniey rasy 5 ZR. i za każdą polskiey rasy 4 ZR. w monecie kruszczowey iako Kaucyią złożyć powinien, za ktorą prowizyią po 5 od sta odbierze.

Dalsze kondycyie Kontraktu każdego czasu w Kancellaryi Urzędowey w Myślenicach przeyrzane bydź mogą. Gdyby iednak termin wymieniony bezskutecznie miał upłynąć, w tedy powtorny na 16. i trzecie na 23 Września zawsze o 9tey godzinie przed południem ninieyszym wyznacza się. —

Dnia tegoż dnia 16go Września r. b. w Kancellaryi Dominikalney Myślenickiey o godzinie 9tey z rana, następuiące Bydło rogate, młode, iako to:

9	*Sztuk*	3	*letnich*	*Jałowek*
24	—	2	—	*ditto*
17	—	1	*rocznych*	*ditto*
2	—		*tegorocznych*	*ditto*
2	—	1	*roczne*	*Byczki.*
2	—	1	*roczne*	*Woły.*

Ogółem 56 Sztuk za gotową zapł. tę naywięcey daiącemu sprzedane będzie. — Myślenice w Cyrkule Wadowskim dnia 23 Sierpnia 1823 r.